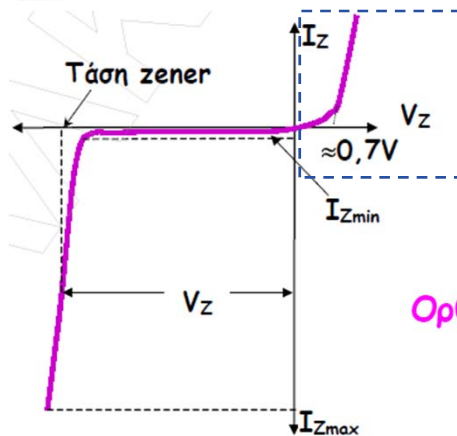

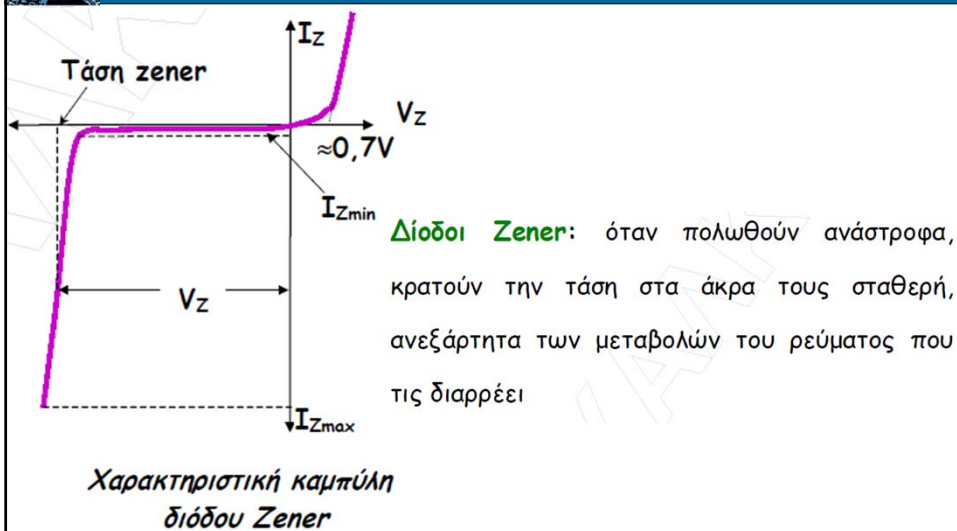
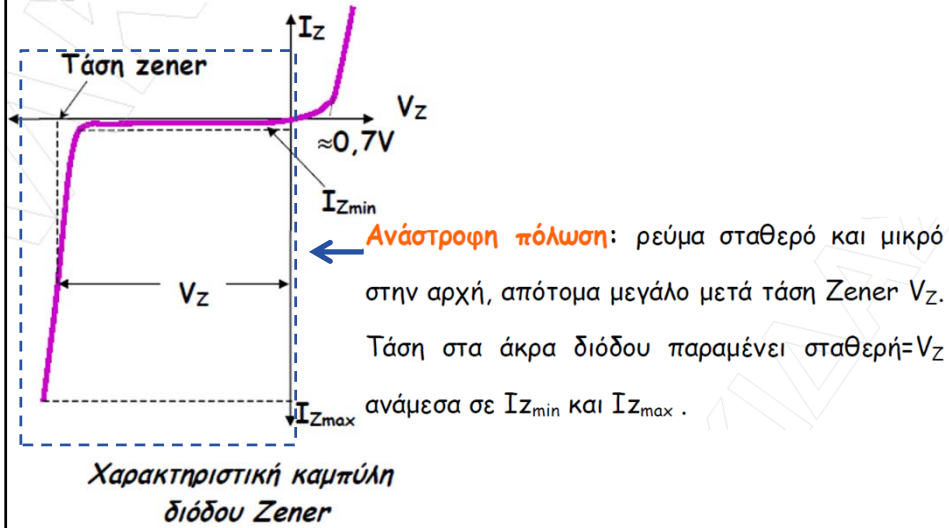
Αναλογικά & Ψηφιακά Κυκλώματα

Διαφάνειες Μαθήματος
Δρ. Μηχ. Μαραβελάκης Εμ.

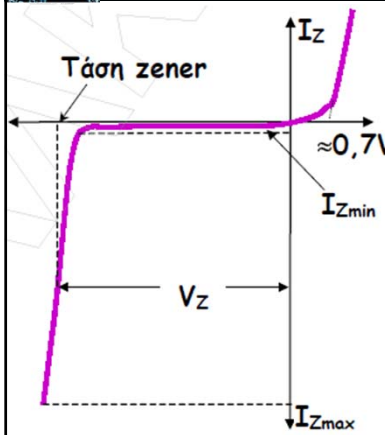
Ορθή πόλωση: σαν απλή δίοδος

Χαρακτηριστική καμπύλη
διόδου Zener

Χαρακτηριστικά μεγέθη διόδου Zener

Δίνονται από τους κατασκευαστές. Υπάρχουν στα φύλλα δεδομένων (data sheets).

Τάση zener V_Z τάση που σταθεροποιεί η zener.

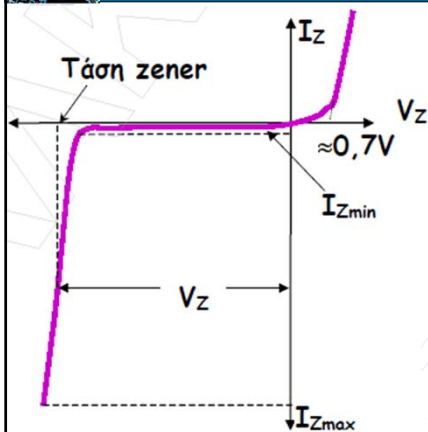
Ρεύμα λειτουργίας zener I_{ZT} Η τιμή του ρεύματος που αντιστοιχεί στην τάση V_Z .

Μέγιστο ρεύμα zener I_{Zmax} Το μέγιστο ρεύμα που μπορεί να περάσει από τη zener χωρίς αυτή να καταστραφεί.

Το ελάχιστο ρεύμα zener I_{Zmin} . Το ελάχιστο ρεύμα για τη λειτουργία της διόδου..

Χαρακτηριστικά μεγέθη διόδου Zener

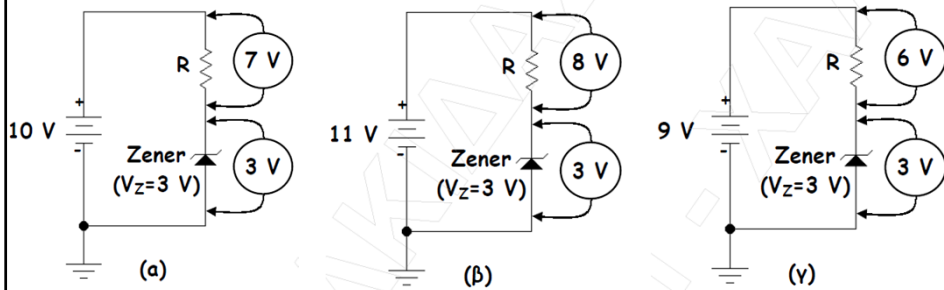
Η μέγιστη ισχύς zener P_D Η ονομαστική ισχύς την οποία καταναλώνει η δίοδος.

Ισχύει: $P_D = I_{Zmax} \times V_Z$. Στο εμπόριο υπάρχουν δίοδοι zener με ισχύ από 0,25 W έως 50 W

Το ανάστροφο ρεύμα zener I_R Το ανάστροφο ρεύμα που αντιστοιχεί σε τάσεις V_R μικρότερες της V_Z .

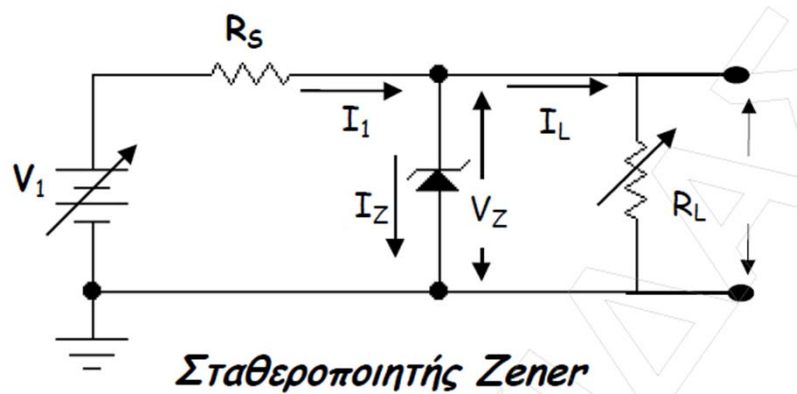
Σταθεροποιητής τάσης με Zener

Η τάση στα άκρα της διόδου παραμένει σταθερή και ίση με V_Z , παρά τη μεταβολή της τάσης τροφοδοσίας

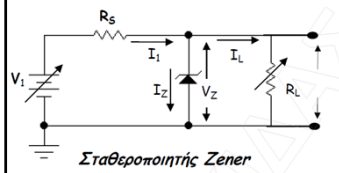

Σταθεροποιητής τάσης με Zener

Σταθεροποιητής τάσης με Zener

Διακρίνουμε δύο είδη:

- **σταθεροποιητής γραμμής** (σταθερό I_L , μεταβάλλεται η V_1)

$$\text{Ισχύει: } I_1 = I_Z + I_L, \quad V_1 = I_1 R_S + V_Z$$

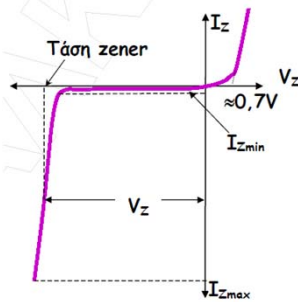
$$\Rightarrow V_1 = (I_Z + I_L)R_S + V_Z$$

Όταν V_1 μεταβάλλεται, επειδή I_L , R_S είναι σταθερά, $\Rightarrow$ θα μεταβληθούν τα I_Z και V_Z .

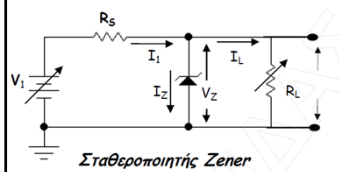
Εφόσον οι μεταβολές του I_Z περιοριστούν ανάμεσα σε I_{Zmin} και I_{Zmax} , η V_Z , δεν αλλάζει

και επειδή $V_{out} = V_Z$ συμπεραίνουμε ότι:

παρά τις μεταβολές της τάσης εισόδου, η τάση στα άκρα του φορτίου παραμένει σταθερή.

Σταθεροποιητής τάσης με Zener

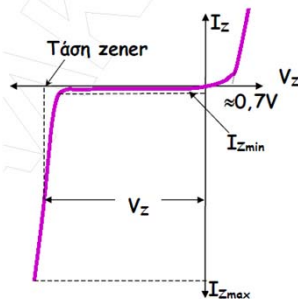
- **σταθεροποιητής φορτίου** (σταθερή V_1 , μεταβάλλεται το ρεύμα I_L)

$$\text{Είναι } I_L = I_1 - I_Z = \left(\frac{V_1 - V_Z}{R_S} \right) - I_Z$$

Όταν I_L μεταβάλλεται, επειδή V_1 , R_S είναι σταθερά $\Rightarrow$ θα μεταβληθούν τα I_Z και V_Z .

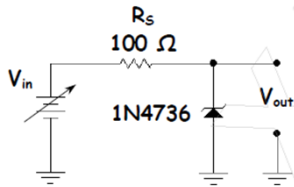
Εφόσον μεταβολές του I_Z περιοριστούν ανάμεσα στις τιμές I_{Zmin} και I_{Zmax} , $\Rightarrow V_Z$ δεν αλλάζει και επειδή $V_{out} = V_Z$ συμπεραίνουμε ότι:

παρά τις μεταβολές του ρεύματος φορτίου η τάση στα άκρα του παραμένει σταθερή.

Σταθεροποιητής τάσης με Zener - Παραδείγματα

Παράδειγμα

Ποιες είναι οι οριακές τιμές της V_{in} για τις οποίες η τάση εξόδου V_{out} του σταθεροποιητή γραμμής, παραμένει σταθερή. Για τη δίοδο zener 1N4736 δίνονται: $V_Z=5,1\text{ V}$, $I_{Zmin}=1\text{ mA}$, $Z_{ZT}=7\ \Omega$ και $P_D=1\text{ W}$.

Σταθεροποιητής τάσης με Zener - Παραδείγματα

Ποιες οι οριακές τιμές της R_L για τις οποίες η V_{out} παραμένει σταθερή. Δίνεται: $V_Z=3,3\text{ V}$, zener $I_{Zmin}=1\text{ mA}$, $I_{Zmax}=150\text{ mA}$ και $Z_Z=0\ \Omega$.

